

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Otizm spektrum bozukluğu teshisi konulan kişilerin yaşadıkları problemlerin tespiti ve aileleri için sağlanan desteklerin geliştirilmesi amacıyla, Anayasanın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim. 29.05.2024

> Avkut KAYA Antalya Milletvekili

Ülkemizde, 0-18 yaş grubu arasında yaklaşık 700 bin otizmli çocuk ve gencimizin olduğu bilinmekle birlikte, bunların ancak 30 bininin okullaşabildiği ve eğitime ulaşabildiği anlasılmaktadır. Tüm yas grupları arasında yaklasık 2 milyon otizmli birey olduğu ve bu durumdan doğrudan etkilenen 5 milyon aile ferdinin bulunduğu tahmin edilmektedir. Üstelik otizm tanısı alan çocuk sayısının da her yıl arttığına şahit olunmaktadır.

Otizmli bireyler ve aileleri için sağlık, eğitim ve sosyal alanlarda bazı hak ve imtiyazlar tanınmış olsa da, bunların geliştirilmesi yönünde çalışmalara olan ihtiyaç açıktır. Yukardaki verilerin de ortaya koyduğu gibi, bu bireylerin büyük bir kısmı nitelikli eğitime ulaşımda zorluk vasamaktadır. Eğitim üçretlerinin vüksek olması, verilen eğitimin niteliksel açıdan yetersiz kalması, eğitmen olarak her branştan kişilerin seçilmesi, gölge öğretmen/kolaylaştırıcı kişi uygulamasında devletin herhangi bir maliyet üstlenmemesi gibi bazı hususlarda mağduriyetler yaşandığı bilinmektedir. Sayıları 3500 civarındaki özel eğitim merkezlerinin de çağın şartlarına uygun bir şekilde gerekli dönüşüm ve gelişimi kaydetmesi beklenmektedir. Diğer taraftan, erken tanı ve teşhis sürecinin başarılı bir şekilde sürdürülebilmesi için gerek ailelerin gerekse ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının bilinçli ve etkin bir işbirliğini sürdürmesi, bütün aile fertlerine kapsamlı rehberlik hizmetlerinin sağlanması gerekmektedir. Ayrıca otizmli bireylerin ailelerinin ciddi anlamda psikolojik travmalar yaşadıkları, intihar eğilimlerinin artış gösterdiği, boşanma eğilimlerinin %80'in üzerinde olduğu, dolayısıyla aile bütünlüğünün bozulmasının da etkisiyle maddi sıkıntıların yaşandığı bilinmektedir. Otizmli bireylerin istihdam edilerek topluma kazandırılması hususundaki eksikliklerin de mevcut problemler arasında olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda, söz konusu kişilerin ailelerinden bağımsız olarak yaşamaya daha erken yaşlarda alıştırılmaları sürecine ilişkin çalışmalara hız kazandırılması da elzemdir.

Bütün bunların yanında, otizmli bireylerin ve ailelerin yaşadıkları önemli sorunlardan birisi de ülkemizde faaliyet gösteren yaşam merkezlerinin yetersizliğidir. Otizmli bireylerin

Tel: 0312 420 65 86

Faks: +90 (312) 420 24 02

Adres: TBMM, Halkla İlişkiler Binası, E-507

ihtiyaç halinde yerleşebilecekleri, gerekli sosyal imkanların bulunduğu, rehabilitasyon hizmetlerinin sağlandığı, temiz, güvenli ve konforlu alanlara olan ihtiyaç fazladır. Sayıları 2 milyonu bulan otizmli kisilerin ancak 700 bininin 0-18 yaş grubu arasında yer aldığı dikkate alındığında, yaklasık 1 milyon 300 bin otizmli yetişkinin aileleriyle birlikte sürekli olarak evlerde ikamet ettikleri anlaşılmaktadır. Bu da zaman zaman gerek kişinin kendisi gerekse aile üyeleri için ciddi zorluklara yol açmaktadır. Diğer taraftan, otizmli bireylerin aileleri, vefat etmeleri durumunda cocuklarının akıbetlerine dair büyük endişeler taşımaktadır. Yasal mevzuata uygun, düzenli olarak denetlenen ve devlet elinin değdiği yaşam merkezlerinin oluşumu ve yaygınlaşması, bu endişelerin giderilmesine de katkı sağlayacaktır. Otizmli bireylerin geçici veya kalıcı olarak barınabilecekleri yaşam merkezlerine olan ihtiyacın karsılanması hususunda her ne kadar merkezi yönetim bazı çabalar sergilemiş olsa da, bu çabaların yetersiz kaldığı düşünülmektedir. Bu noktada yerel yönetimlerin de sorumluluk alarak yaşam merkezlerinin inşasına başlayarak hizmet sunması önem arz etmektedir. Bilhassa Avrupa örnekleri incelendiğinde gerek merkezi yönetimin gerekse yerel yönetim erklerinin hem otizmli kişilerin eğitim ve rehabilitasyonuna hem de ailelerine yönelik sağladıkları maddi ve sosyal destêklerin çok daha ileri seviyelerde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla söz konusu kişilere ve ailelerine sunulan desteklerin daha yaygın hale getirilmesi ve Avrupa'da uygulanan seviyelere yükseltilmesi hususunda çalışmaların ivedilikle başlatılması elzemdir.

Kısacası, otizmli kişilerin yaşadıkları problemlerin tespit edilerek giderilmesi ve aileleri için sağlanan desteklerin geliştirilmesi için bir Meclis Araştırması açılması önem arz etmektedir.

Tel: 0312 420 65 86 Faks: +90 (312) 420 24 02

Adres: TBMM, Halkla İlişkiler Binası, E-507

...... Sayılı Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

Milletvekili	Seçim Bölgesi	İMZA
MASIN DETJEL	Janely	word.
DURSUN ATAS	KAYSELI	
YAVUZ AMOIN	TLABZON	AL
BURAK AKBURAK	ISTANBUL	Brush
AVILLE TURLES TAS	ADANA	Oh
MEHMET AVALIN	#DIONE	rang
HUS MEN KIEKPINAR	fame	- Janzen
BURHAMETTIN BOCMAS	WEOZIN	Blocemen
Selon Hausipple	TEXTEDAS -	
HARAY SERET SLOWN	AFYON	(N And M)
SELGUR TIEKOELY	BURSA	
UEUR POMRA	AWTALYA	
ADNAM FEFTE CIENTA	HATAY	MAM
M.CHAN PAGACI	ISTANBUL	M. Charlang
LIONAN NJ	GANAKULLE C	Sily 9
OMER KALAKAS	AYOIN	axles!
SJAJS TIMÜ	1,5W10	Must
NMET ÖZDEMPL	ISTAMBUL	Roley
YMAL KARAMAN	Konya .	'N'
		,